

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

DÉLMAGYARORSZÁG

SZOMBAT, 1998. MÁRC. 14., 88/62.

ÁRA: 38 FT

● Virtuális séták egy valóságos városban Információs sztráda - Szegednek

A premier résztvevői lapunk ünnepi különkiadásával ismerkednek. (Fotó: Gyenes Kálmán)

A magyar forradalom és szabadságharc másfél évszázados ünnepének előestéjén nemcsak a múltra emlékeztek, de a jövőre is gondolhattak azok, akik elfogadták a „Virtuális Szeged” elnevezésű program bemutatkozó estjére szóló meghívást. A Mars téri vásárváros bejáratánál ugyan a régmúltat

idézték az őrt álló huszárok, bent azonban nagyon is Szeged jövőjének levegőjét érezhették a meghívottak. A város – közel fél esztendő munka után – most kéredez-kedett fel ugyanis a számítógépes világhálózatra, az Internetre.

A tegnapi estmi premieren a Pavane Történelmi Táncso-

port palotása után az ötletet támogató Délmagyarország nevében *Dlusztus Imre* főszerkesztő köszöntőjében kiemelte: egy nagyon is valóságos, élő városba, Szegedre invitáljuk a virtuális technika segítségével a világ különböző tájain élő embereket. *Katona András* vásárigazgató utalt arra, ha

egyelőre autópálya nem is, de egy virtuális sztráda ezen túl már összeköti Szegedet a világgal. *Szalay István* polgármester a város történetében mérföldkőnek nevezte a program útrabocsátását. *Péter László* professzor ünnepi köszöntőjében kifejtette, Szeged mindig Európa részét képezte, bizonyítják ezt

a város történetének legfontosabb mozzanatai is. Végül *Pollák Tamásnak* – a programot közel 10 ezer munkaóra alatt megvalósító – Pingvin Web Stúdió technikai igazgatójának „idegenvezetése” mellett tehettek a vendégek számítógépes sétát egy valóságos városban, Szegeden.

R. G.

● Bős-Nagymaros-ügy

Szlovákia Hágához fordul

● Pozsony (MTI)

Miután Magyarország elutasítja a bős-nagymarosi vízlépcsőről hozott, tavalyi hágai ítélet megvalósításáról szóló keretegyezmény aláírását, Szlovákiának nincs más választása, mint ismét a hágai bíróság elé vinni az ügyet – jelentette ki *Vladimír Meciar* szlovák miniszterelnök.

Meciar a szlovák rádióknak adott nyilatkozatában közölte: döntéséről tegnap Londonban, az Európai Konferencián már tájékoztatta *Horn Gyula* magyar miniszterelnököt.

„A szlovákoknak az adott körülmények között nincs más választása, mint olyat tenni, amit még soha senki nem tett: ismét a bírósághoz fordulni és bírósági eljárást kérni a megállapodás érvényesítésére, valamint a kártérítésre vonatkozóan” – mondta Meciar.

Pozsony nem tudja elfogadni a további szakértői elemzésekről szóló érveket, amelyekkel Budapest bizonytalanul indokolta az aláírás elhatalosztását – tette hozzá Meciar a szlovákok kormányfője.

● Domborművet avattak

Klauzál a Radnótiban

Mostantól Klauzál Gábor domborműve látható a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium főbejárati halljában. *Lapis András* szobrászművész alkotását az iskola március 15-ei ünnepsége után avatták fel.

Alapítása századik évében az egykori névadó, Klauzál Gábor (1804–1866) emlékére avattak domborművet a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban. *Lapis András* szobrászművész alkotását, amely az iskola főbejárati halljában látható, a radnóti diáksereg március 15-ei ünnepi megemlékezése után avatták fel *dr. Szalay István* polgármester és *dr. Ványai Éva* alpolgármester jelenlétében. Az ünnepség egyben az iskola centenáriumi eseménysorozatának nyitánya is volt, amelyre megalakult az intézmény egykori tanáraiból és diákjaiból álló *Klauzál-Radnóti Baráti Kör* is. Az általános tetszést aratott dombormű leleplezésére klauzál-örögdiákok is eljöttek, köztük a 76 éves *Rigó Balázs*, aki 1932-ben, 10 éves korában került a Klauzál Gá-

Az iskola diákjai az intézmény száz évvel ezelőtti alapítására emlékeztek. (Fotó: Miskolczi Róbert)

borról 1922-ben elnevezett intézménybe. Az iskolát 1955-ben nevezték el Radnóti Miklósról. A rendszerváltás után viták folytak arról, hogy az intézmény ismét felvegye-e régi nevét, ám mára úgy tűnik, a radnóti hagyomány szervesül majd a klauzál-örökséggel. Ennek akár jelképe lehet a főbejárati Kla-

uzál-dombormű, amelynek avatásán a polgármester is úgy vélte: Szeged első számú gimnáziuma elég nagy ahhoz, hogy egy 19. és egy 20. századi nagyság nevét viselje. *Dr. Szalay István* polgármester beszédében Klauzál Gáborról, mint a szegedi polgárosodás előkészítőjéről, az első szegedi takarékpénztár

alapítójáról, Széchenyi szegedi tevékenységének elősegítőjéről és a város díszpolgárjáról emlékezett meg. Az ünnepségen *Illés Mihály* vezetésével a gimnázium kórusa énekelt. A domborműnél a város vezetői, öregdiákjai, és mai tanulói helyeztek el koszorút.

S. P. S.

Börtönéből szabadult

Talán azt sem tudja eldönteni, miért ez a borzongás. Az előbb még a süket börtönben kucorgott, most meg ez a nyüzsgő ricsaj, a nevé kiabálják, éljeneznek, körülötte boldog, férfitas ölelések tompa zaja. Szítal az eső, állapítja meg, ahogy a márciusi szélbe mártja arcát. Milyen különös, réved abba az örökös sötétbe, ami a hosszú fogsággal küszört szemére, milyen különös, hogy itt forradalomról beszélnek.

Éppen most.

Reszket, s nem tudja, hogy valójában mitől. Érti, hogy a hátán legördül egy izzadságcsepp, paták fémes zaja, azután a hangos vita: fogjuk ki a lovakat! Híntó ez vagy fiáker? Mi lehet a gyerekekkel?

Táncsics reszket. Csak néhány perc telt el azóta, hogy Vasváriék az égbe kiáltották: menjünk át Táncsicsért, a börtönbe, s néhány óra, valamint pár száz méter ide, hogy a forradalom nevében lefoglalják a szabadság masináját, a nyomdagépet.

Kossuth utca, Damjanich tér, Petőfi Sándor sugárút, iskolák, laktanyák, egyesületek, házak ma már. Én is laktam a Táncsics Mihály utcában, Mórahalmon...

Nézegetem ezt a jelenetet, s ahogy leperem a képzelet filmje, egyre inkább az érdekel, hogy mit érezhetett Táncsics, a csaknem teljesen megvakult szerkesztő, aki rabként trta meg a sajtószabadságról vallott nézeteit, s aki nem tudta – honnan is tudhatta? –, hogy jelkép lesz, mint Petőfi meg a többiek, s azt meg végképp nem is sejtette, hogy a forradalomra törő Jellasics ugyanúgy horvát, mint az egyik aradi mártír, Aulich tábornok.

Még csak most indultak el önálló útjukon a szövetszakszto összefüggések, ezért aztán benne van ebben a reszketésben minden: a megbűnhődte már e nép és a börtönéből szabadult sas lélek is.

Nem hinném, hogy az újságrás lényege több lenne ennél: ismerni mind a kettőt, meghozza megértő módban. A benső világ reszkető mérlegén úgy is ott himbál, hol lefelé, hol fölfelé tartva, hogy ami itt van körülöttünk, az mind emberi mű. Ezért tartozunk bocsánatkéréssel azoknak, akiket megillet: az elhagyottaknak, a becsapottaknak, a magukra maradtaknak, s ugyanezért kell mindig távolba látó szemüveggel mérgetni azt, ami éppen most fénylik.

Azt mondom, együttérzés nélkül nem szabad tollat venni a kézbe. Félek ugyanis, hogy az én képzeletbeli filmemet máshol úgy gyártják és úgy is pörgetik le, hogy Táncsics korszerű médiaszárként gördül át Budáról Pestre. Holott tudni kell, hogy egyirányú az utca, vagy, emelkedettebben szólva, a létezés nem operett, hanem dráma. A legnagyobbakkal interjút készíteni csak pénz és alapos szerződés kérdése, de szóba elegydni a legkisebbel, sőt megérteni és támogatni őt, ez már a lélek ügye.

Amikor meghalt Nagy László, Juhász Ferenc olyan metaforát írt, amit egyébiránt talán nem lenne szabad, de a gyász igazá emelte: koszorú-kereken masztrozott a vonat. Pereg a film, s látjuk, ahogy tovább gördül a kocsis Táncsicsal, át a történelmen, felelős kormányon, kivégzett miniszterelnökön, az aradi tizenháromon, a ki egyezésem, s tovább, Trianonon, fehér lovon, kakastollas csendőrsapknán, nyilas zubbonyon, vörös csillagon, s befordul a Corvin közbe.

Éljenezs, néhány levegőbe eresztett sorozat, egy slukk jó erős pálinka, azt hiszem, nem kell folytatnom tovább.

Még élnek a mi márciusi ifjaink, az ötvenhatosok. Még élnek egy páran. Úgy érzem, épp az az újságíró felelőssége, hogy most, a nemzet ünnepén, a független sajtó napján, a szabadság és az egyenlőség fölemelő pillanataiban fölhívja a figyelmet arra, hogy a polgári lét szentháromsága a testvériséggel lesz teljes.

Így, engedelmmükkel én úgy tűzöm föl a kokárdámat, hogy gondolok mindazokra a forradalmárokról, akik reszketve bár, de a szabadságunkra szavaztak, ki az oroszokra fordított Kalasnyikovval, ki pedig a demokrácia törékeny tartópillérével, a tollal.

Dlusztus Imre

Lapunk főszerkesztője a Magyar Sajtó Napja alkalmából Táncsics Mihály-díjat vesz át ma délelőtt Magyar Bálint művelődési minisztertől Budapesten, a Thália Színházban.